
Szegedi történetek

Akár a régi, sokat emlegetett népszerű dallal is kezdhethetnénk: „még azt mondják, nincs Szegeden boszorkány”.

Akad azonban valaki, aki folyamatosan szervez, és a szegedi magyarörmények közösségével kézenfogva számos, a kisebb és a nagyobb közösség (a helybeli magyarörmények és a tágabb társadalom) javára igyekszik szervezőkészségét és szűkös lehetőségeit kamatoztatni.

Szegeden ugyanis már június 2-án rotyogó bogrács mellett beszélgettek azok, akik részt vettek az ünnepségen. Sok pihennivaló idejük nem maradt, mert június 7-én már látogatóba indultak Dombegyházára, ahol a híres örménymagyar énekesnő, Hollósy Kornélia dédunokáját, *dr. Bisztray Tamásné* grófnőt látogatták meg, közösen imádkoztak és énekeltek a helyi kápolnában, valamint megkoszorúzták Hollósy Kornélia emléktábláját. A helyi könyvtárban - a citerazenekar részvételével - emlékeztek a híres énekesnőre s az odautazó résztvevők könyvekkel gazdagodva tértek haza, ugyanis *dr. Bisztray Tamásné* megajándékozta őket, illetve vásároltak helytörténeti értékű kiadványt is.

Alig néhány nap múlt el, s június 10-11-én a Szegedi Örmény Kisebbségi Önkormányzat szervezésében jereváni gyermek néptánc-együttes járt a városban. A húsz táncos az egyetemi gyakorló iskolában taníttatta a helyi, érdeklődő ifjakat örmény táncleépésekre. A 38-fős együttes, amely Agekján Ajasztan révén Győrből került Szegedre, 650 fős közönség előtt lépett fel.

Június vége Szegeden amúgy a Nemzetiségi Napok ideje. Így aztán június 27-én a Városháza udvarán Szárkiszján Ádám és együttese mutatkozott be könnyűzenével, majd Tábor György erdélyi örmény zenét mutatott be. Másnap, 28-án megnyitották az I. Magyarörmény Vándor Képzőművészeti Tárlatot, amelyen Tóth Rózsa Ady illusztrációk c. könyve is bemutatásra került. Az esemény zenével és verssel volt hangos, az esemény „elkövetői” között meg kell említeni Fábry Géza népzeneeszt, mindenképpen Flórián Antal és Várady Mária színművészt, Takács Éva énekest. Kiállítottak: Botár Edit, dr. Csíky László, Gajzágó Sándor, Gopcsa Paula, Gross Arnold, Kovrig Miklós, Tóth István és maga dr. Tóth Rózsa.

Június 21. a II. kerület Napja

Gazdag programmal várta a kerület lakóit ezen a napon a budapesti Millenáris Park. A programban helyet kaptak a kerület kisebbségei is, bár csak 5 kisebbség vállalta a bemutatkozást. Büszkén mondhatjuk, hogy az örmények - természetesen - most is kitétek magukért: *Örmény arcok, örmény szemek* címmel nyílt kiállítás a Fogadóban, amely főleg a magyarörmény hírességeket mutatta be. A nemzetiségek kulturális műsorában *Kirkósa Orsolya* operaénekes örmény dalokat adott elő, valamint Puccini operájából Tosca imáját énekelte, igen nagy sikerrel. A fő attrakció az *Ízek utcájában* várt az érdeklődőkre. A 12 órakor megnyíló örmény konyha előtt hosszan kígyózó sorok váraoztak, hogy megkóstolják az örmény saslikot bárányhúsból, a fűszeres húsgombócokat, a húsos táskát, a különböző muszakát, például padlizsánból, a salátákat, és a süteményeket: mézes-almást, mézes-rizsese. (A konyhaművészeti remekek ismét Sergio Tabeira úr és családi csapata készítette, akiről már megírtuk, hogy Magyarországon élő, uruguayi ember, aki azonban nem átalija az örmény barátaitól tanultakat a magyarörmények és magyarországi örmények népszerűsítésére bevetni.) Még a viharos szél sem rendítette meg a sorban állókat. Alig háromnegyed óra alatt

közel 300 adagot osztottak ki segítőink. Az üdítő ásványvízről sem feledkeztünk meg a fűszeres kóstoló után. Persze, a kerület vezetésének is jutott a kóstolóból, akik ugyancsak elismerően nyilatkoztak az örmény konyha ízeiről. Mindenki azzal búcsúzott, hogy várja a folytatást.

Köszönetet mondunk a II. kerületi önkormányzatnak a bemutatáshoz nyújtott anyagi támogatásért.

Dr. Issekutz Sarolta
örmény elnök

A XII. kerületi „Kisebbségi Nap”

Kedves hagyománnyá vált a XII. kerületben is, hogy minden év nyarán megrendezik a „Kisebbségi Nap”-ot. A kerület polgárai megismerhetik a bolgár, horvát, az örmény, a szlovák és a szerb önkormányzat által összeállított műsorból a kisebbségi kultúra gyöngyszemeit. Így történt ez idén is.

Június 21-én a MOM Művelődési Központban került sor a „Kulturális Seregszemlére”.

A horvát önkormányzatot a BRODSZKI LEPTIRITYI művészegyüttes reprezentálta. A fiatal táncosok hatalmas sikert arattak. A bolgár önkormányzat a MALKO TEATR négytagú zenekarát kérte fel a bolgár népzene bemutatására, az együttes szintén hatalmas tapsot kapott. A szlovák önkormányzat a Pilisszentkereszti Szlovák Duó műsorával mutatkozott be. Az énekesek zenekíséret nélkül adtak elő a legszebb szlovák népdalokból válogatást, nagy sikerrel.

Az örmény önkormányzat Kátainé Szilvay Ingrid zongoraművésznőt kérte fel a szereplésre, aki a rendelkezésére álló időben teljes pódiumműsorral lepte meg a közönséget. Zongorajátékkal kezdte: Hacsaturján Népi táncával. Majd az őshazát, az örmény múltat bemutató előadása következett.

Az Ararát-hegy arról nevezetes, hogy a Biblia szerint az Özönvíz után ott feneklett meg Noé bárkája. De sokkal kevesebben tudják, hogy más nevezetességei is vannak e vidéknek. A hatalmas hegyek között, a tavak partján Asszíriával vetekedő hatalmú ókori birodalom virágzott háromezer évvel ezelőtt. Ennek az egzotikus, különös országnak a története azóta is szakadatlan harcok és tragédiák sora, Urartu lerombolásától a Musza Dagh ostromáig. Ez az ország - Örményország.

Khorenei Mózes, a Krisztus utáni V. századbéli krónikás, akit az örmény Hérodotosznak is szokás nevezni, az örmény nép származásának legendáját az „Arménia története” c. művében írja le. A legenda szerint az örmények ősapja, a daliás Hajk, Noé dédunokája volt, aki fiával Armennel és népes családjával Babilonból elmenekülve, az Ararát hegy lábánál telepedett le, itt foglalt új hazát népének. Az örmény honfoglalás története legenda, mint ahogyan minden honfoglalástörténet az, de a népi hagyomány - ez a mindig élő, elpusztíthatatlan valóság - is az örménység több ezer éves múltjára utal. „Aranykori” tájaira helyezik a tudósok közül többen is az éden területét, a Tigris és az Eufrátesz forrásvidékére, föltételezve, hogy az emberiség történelme a középmagas hegyek között születik.

Mélységes mély a múltnak kútja. Ne mondjuk inkább feneketlennek? Thomas Mann-tól származik az előbbi kérdés. Az emlékezetben élő múlt egyik legtalányosabb kérdése, hogyan szövődik benne össze az ember személyes történelme közösségeinek, nemzeteknek és egyetemes kultúrának a történelmével. Hogyan történt, hogy a magyar és az örmény nép között több évszázadra visszánéző sorsközösség alakult? Magyarország már a X-XI. századtól kezdve menedéket adott a történelmi körülmények következtében hazájukat elhagyni kényszerülő örményeknek. A mi felmenőink 1239-ben menekültek el a mongol hódítás elől az Ezeregytornyú Ani-ból, amely a Bagratida-dinasztia uralkodása alatt épült új főváros volt. Ani a középkori Arménia legszebb városa, fontos kereskedelmi, ipari centrum,